

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vételnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Segít a kormány.

Baja, aug. 2.

Sándor János belügyminiszter és Ghilányi Imre földmivelésügyi miniszter meglátogatták az árvizsújtotta vidékeket.

A két miniszter maga járt elő jó példával, amikor leutazott a veszedelem által meglátogatott vidékekre. Utjuk eredményét csakhamar látni fogják az előkészületben levő kormányzati intézkedésekben és a törvényhozás elé kerülő javaslatokban. Ezen a munkán meg fog érezni a népet szerető, a néppel érző lelkiismeretes kormányférfiak tapasztalata, hozzáértése, gondja, szeretete és a bajokkal, szegénységgel, szerencsétlenséggel küzdő lakosság megfogja érezni és megfogja érteni, hogy a magyar állam miniszterei és tisztviselői a népért vannak, a néppel éreznek és dolgoznak.

A kormány, az államigazgatás minden szerve és a társadalom megteszi kötelességét és megteszi kötelességét a törvényhozás is. A magyar hazafias közönség már eddig is szép tanujelét adta nemes áldozatkészségének. A törvényhozás többsége is egy szívvel lélekkel hozza meg azokat az áldozatokat, melyeket a kormány számolva a rendelkezésre álló eszközökkel, az állam pénzügyi helyzetével, javasolni fog. Oly felemelő és vigasztaló volna a tudat, hogy mennyire együtt van, együtt érez a magyar állam és társadalom minden tényezője, mikor könnyekkel kell letörölni, nyomorgókon kell segíteni, szenvedőket kell vigasztalni és bátorítani.

De vajjon együtt van-e? Látjuk lázas, gondos, szeretetteljes munkában a kormányt, látjuk a társadalom bőkezűségét és ha ősszel az országgyűlés összejön, látni fogjuk a többséget a törvényhozás nemes kötelességének teljesítésében. De hol lesz a magyar ellenzék. Hol lesznek a néptribunok, a népjólét, a humanizmus, hazafiasság aranyszáju apostolai? És hol vannak ők most.

Egy gondolat, egy ötlet, egy árva szóval sem árulják el, hogy ehez az ügyhöz nekünk is némi közük volna. Mi ez? Szivtelenség, érzéketlenség vagy tel-

jes vakság, nem kutatjuk. Talán attól félnek, hogy ha egy gyakorlati kérdést csak érintene is, menten kiesnek a szerepükből. Ők vaknak és süketeknek tekintik magukat az ország legégetőbb szükségeivel, kívánságaival szemben, csak-hogy ne keljen előbujniok sáncaik mögül, melyeket értéktelen frázisokból ástak maguknak. Hiszen igaz, a magyar közélet hova-tova véglegesen napirendre tér ez önmagával mephasonlott, tehetetlen és meddő ellenzék felett. De vannak idők, amikor végtelenül rosszul esik, hogy az egész magyar közéletnek egybe kell forrni érzésben és munkában, a magyar ellenzék félreáll, duzzog és vagy felesel, vagy régi frázisokon nyargal, vagy — tiltakozik.

Nyugodjunk bele a változhatatlanba. Az elemi csapások kárait tegyük jóvá, munkával, szeretettel az ellenzék kinos és szomorú vergődésének a végét pedig várjuk be türelemmel.

A trafikok és a honi ipar. Atlat Bajához.

Baja, augusztus 2.

Baja városához Zombor törvényhatósága szerdán átiratot intézett s kéri pártolását egy közgyűlési határozatának, amelyben kimondta, hogy a pénzügyminisztert arra kéri, ne engedje meg a magyarországi trafikosoknak idegen állambeli árucikkek forgalomba hozatalát.

Nem első eset, hogy a magyar trafikosokat honi ipari termékek kizárólagos árusítására akarják kényszeríteni. Wekerle Sándor 1909. évben mint pénzügyminiszter adott ki rendeletet, amelyben azon óhaját fejezte ki, hogy lehetőleg honi ipartermékeket hozzanak forgalomba a magyar trafikosok. Meghagyta a pénzügyigazgatóságoknak, hogy évenként kérjék be a trafikosok kimutatásait, amelyekben ki legyen tüntetve, honnan szerezték be áruikat. Akkor a pénzügyi tiszték félreértették a rendeletet, folytonosan zaklatták a trafikosokat és azt követelték, hogy csakis magyar árukat hozzanak forgalomba. A külföldi kereskedők tiltakozására küldött is Wekerle egy újabb rendeletet, amelyben megmagyarázta, hogy nem kifejezetten a külföldi árucikkek vásárlásának eltiltását rendelte el, hanem csak azt óhajította, hogy amennyire lehetséges, honi ipartermékeket árusítsanak a trafikosok.

Ez az új feliratozás még inkább megakarna

szorítani a trafikosokat, de keresztülvitele lehetetlen. Először is a belügyminiszter nem hagyhatja jóvá, mert ellenkezik a kiegyezési kereskedelmi szerződéssel. Beszélünk a bajai trafikosokkal, akiknek egöntetű véleménye ez.

A trafikosok olyan árut szereznek be, ami lyent legszivesebben fogyaszt a közönség. Elsősorban a szivarkahüvelyekre, papirszopókára vonatkozik ez. Nem lehet őket erre kényszeríteni, hogy csakis magyar gyártmányú árut vásároljanak, amikor — a magyar cigarettahüvely-iparnak sértésére ne essék, de így van — a külföldi gyártmányt jobban szereti a közönség. Ez a törvény csakis a trafikosokra vonatkozna, de nemcsak a trafikosok árusítanak ilyen cikkeket, hanem a kereskedők is, akik, mivel őket nem kötné a törvény, a jobban fogyó külföldi árucikket vásárolnák és árusítanák.

A magyar ipart nem így kell pártolni, ez nem iparpártolás, sőt a magyar trafikosok ellen törő közgyűlési határozat. A tanácsbizonyára belátja ezt és napirendretérést javasolni a közgyűlésnek. A közönség lelkesedésének kell a magyar ipart támogatnia, vagy ha betiltják az idegen árut, ne csak a trafikokban tiltsák be.

ÉRDEMKERESZT apóttartalékosoknak,

és honvédelmi miniszter leirata Bajához.

A háborus bonyadalmak idején százzszámra vitték le a határra a bajai póttartalékosokat. Legtöbbjük családós ember volt, hozzátartozói a legnagyobb nyomorban maradtak itthon, nem segített rajtuk az a néhány korona, ami az időközi segélyből egyre-egyre jutott. Most kárpótlást akar adni a honvédelmi miniszterium azokért a rettenetes hónapokért, amelyeket a gránicon elszendvedtek. Kárpótlást, érdemkeresztet kapnak azok, akik arra bejelentik igényjogosultságukat.

Most jött meg baja városához Hazai Samu báró honvédelmi miniszternek erre vonatkozó rendelete. A miniszteri leirat a következő:

Császári és apostoli királyi felsége folyó évi július hó kilencedikén kelt legfelsőbb elhatározásával egy emlékkeresztnek nevezett oly szolgálati jelet méltóztatott legkegyelmesebben alapítani, mely a vonatkozó alapszabályok szerint a különös katonai szolgálatok alkalmából adatik. Ilyen emlékkereszttel — legfelsőbb parancs folytán — az 1912—1913-iki krizissel összefüggő különös katonai rendszabályok alkalmából a császári és királyi közös hadsereg és haditengerészet, a honvédség, továbbá a csendőrség, valamint a pénzügyőrség, a magyar királyi határrendőrség és az

állami erdészeti személyzet, végül az önkéntes egészségügyi ápolás személyzetének erre igény-jogosultsággal bíró és az illetékes parancsnokságok, csapatok, intézetek és hatóságok által kijelölt egyének fognak ellátni.

Azon igényjogosultak részére, akik időközben a nem tényleges viszonyba már visszahelyeztettek, az emlékkeresztet az azokhoz tartozó szallagokkal együtt a csapattestek által a nyilvántartó hatóságok útján, az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságoknak fognak megküldetni. A tényleges szolgálatban levő igényjogosult egyéneknek az emlékkereszttel való ellátása ünnepélyes módon fog történni. Főhivom a törvényhatóságot, hogy az elsőfoku közigazgatási hatóságokat haladéktalanul utasítsa, hogy a nem tényleges viszonylatba már visszahelyezett igényjogosultaknak az emlékkeresztet, amennyiben azok evégből az említett hatóságoknál önként jelennek meg, szintén lehetőleg ünnepélyes módon adják át. Hazay, honvédelmi miniszter.

A leirat értelmében a város hatósága felhívja jelentkezésre azokat a póttartalékosokat, akik igényt tartanak az érdemkeresztre. Vajjon hányan fognak jelentkezni? Hányan tartanak igényt erre kárpótlásra, amely az elszenvedett keserűségre emlékezteti őket örökre.

Gyilkosság és öngyilkosság a bajai piacon.

Pastrovics Sándor 54 éves bajai napszámos tizenöt éve vadházasságban élt egy bajai asszonnyal, a vele egykoru Lerkovics Máriával. Évekig boldogan éltek Pastrovicsék, mert az asszony négy-öt hold föld tulajdonosa volt és addig, míg ennek az árából tartott, nem volt semmi baj. Nyolc évvel ezelőtt Pastrovics is örökölt néhány holdat és egy ideig megint teljes volt a boldogságuk. Mióta azonban mindentől kifogytak, állandó volt köztük a veszekedés. Minden évben többször összevesztek, különváltak, majd újra kibékültek és közös háztartásba léptek.

A múlt évben Pastrovics megbetegedett és mióta gyógyultan elhagyta a kórházat, nem bírt keresgetni jutni és többszöri összeveszés után a tavasszal ismét szétváltak. Pastrovics többször kérte a nőt, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony nem akart többé vele nyomorogni.

Pénteken reggel a Szent István-téren a véletlen ismét összehozta őket. Pastrovics, aki ittas volt, még egy kísérletet tett a békülésre. A goromba válasz most annyira dühbe hozta, hogy öklével nagyot ütött az asszonyra. Percekig tartó cibálás, pofokodás és karmolás után az asszony futásnak eredt.

Pastrovics utána futott a nőnek és hirtelen előrántotta hat golyóra töltött kilencmiliméteres revolverét, háromszor a hátába lőtt. Mind a három golyó talált. Az asszony eszméletlenül hullott a kövezetre, Pastrovics pedig kezében a füstölő revolverrel téován megállt. Ekkor értek a közelben cirkáló csendőrök a helyszínére. Mikor Pastrovics a villogó szuronyokat meglátta, gyorsan a jobb halántékához emelte a revolvert és magára lőtt. Eszméletlenül, véresen vágódott el. Jobb halántéka egy bódé deszkaajtóba ütődött és a velő egyrésze ottmaradt a deszkán. Az első segélyt Pollermann Artur dr. tb. tiszti főorvos nyújtotta s ugyancsak ő gondoskodott a sebesültek kórházbaállításáról.

Pastrovics Sándor a kórházban ma délelőtt meghalt, Lerkovics Mária állapotáról dr. Róna Dezső kórházi igazgató-főorvos a következőket mondta a tudósítónknak:

— Lerkovics Máriának a hátába furódott mind a három golyó. Állapota válságos, életveszélyes. Eddig meg sem operáltuk. Én remélem, hogy életben marad.

H I R E K.

A belügyminiszter a vidéki prostitúció ellen.

Sándor János belügyminiszter ma leiratot küldött a főispánokhoz és alispánokhoz, akiket arra utasít, hogy együttesen vizsgálják fölül a prostitúció ügyében alkotott önkormányzati szabályrendeleteket, mert szakítani akar az e téren eddig uralkodott szokásokkal és a prostitúció terén teljes és gyökeres átalakítást kíván véghezvinni.

A belügyminiszter hangsúlyozza leiratában, hogy a vidéken az erkölcsrendészet terén a visszataszító állapotoknak ma is számos maradványa észlelhető, aminek oka nemcsak egyes vidéki rendőrhatalóságok közegeinek elnézésében, hanem abban a körülményben is keresendő, hogy az egész közvéleményben és főként az intézkedni hivatott hatósági közegekben számos olyan meggyökeresedett balvélemény található, amely valódi melegágya a kizsákmányolásnak, az emberkereskedésnek és a legkülönfélébb üzelmeknek.

A leirat elmondja hogy a belügyminiszterium a prostitúcióra vonatkozó szabályrendeletek és az ezen ügyekben fölmerült konkrét esetek elbírálása során arra a tapasztalatra jutott, hogy egyfelől a szabályrendeletek intézkedéseinek a büntető törvények kiegészítéséről szóló rendelkezéseivel való összkangbáhozásáról gondoskodás az egész országban alig-alig történt, másrészt a törvénnyel össze nem egyeztethető szabályrendeletek vannak, a melyeket a rendőrhatalóságok alkalmaznak ugyan, noha az ilyen határozmányok joghatállyal nem bírnak.

Addig is, míg e téren a teljes átalakítás meg nem történik, a belügyminiszter meghagyja, hogy a törvényhatóság első tisztviselői utasítsák a rendőrhatalóságokat a prostituált nőknek a kizsákmányolókkal szemben való megoltalmazására és azok személyes szabadságának megvédésére és respektálására.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A város közigazgatási bizottsága e hó 8 án délelőtt tíz órakor rendszerinti ülést tart Erdélyi Gyula főjegyző elnöklésével.

— **Eljegyzés.** Becker Gyula városi díjnok eljegyezte Keserű Mariskát Bonyhádról.

— **„A Bajai Céllovész Társulat“** f. hó 3 án vasárnap d. u. renfies lövészetet tart.

— **Mentőszekrény a színházban.** A nyári szinkörnél eddig csak kis mentőszekrény volt, amelyet az ügyeletes tűzoltó vitt mindig. Most Pollermann Artur dr., a tűzörség orvosának kezdeményezése következtében állandó nagy, tömeges balesetekre is felszerelt mentőszekrény van.

— **Járványorvos Baján.** A belügyminiszter dr. Apfel István orvost járványorvosnak rendelte ki Bajára. A járványorvos a baja-apatini személyhajókat és az összes teherhajókat vizsgálja fölül.

— **A pallesi teniszversenyen** Kőhegyi Józsa a BSE. színeiben a hölgyverseny II. díját nyerte meg.

— **Van még őszinteség.** Csak a nyári újságok nyilttér rovatát kell figyelemmel kíséreni, ott még talál az ember őszinteséget. Ott nem bókólnak az emberek, sőt. Ime egy zombori újság nyilttere:

A „Bácsmegeyi Függetlenség“ folyó évi 57-ik számában esztelen kirohanást intéz ellenem Mayer Nándor, a helybeli önkéntes tűzoltóság pocakos parancsnoka. A közlemény hangja méltó az ő lelki műveltségéhez, egyéni finomságához és társadalmi rutinjához. Oly szépen fest ez a szellemes kis förmedvény, akár csak a parancsnok ur pocakos hasa az arany-sujtásos parancsnoki uniformisban. Ezt a két kis remek zsánerképet az utókor gyönyörtetésére rámába foglalom s a tűzoltóság disztermenek feldiszfítésére oda adom. De most elég legyen a psevégésből, most már komoly hangon mondom el a mondókámat. Állítom és továbbra is teljes egészében fentartom, hogy parancsnok ur azt mondta, hogy minek a főispáni installációra a parádé; fűszerezve ezen kijelentését a tőle megszokott durva tónusban izléstelen jelzővel. Hogy pedig egy önkéntes tűzoltótestületnek erkölcsi kötelessége-e résztvenni a főispáni beiktatás ünnepségén vagy sem, ész- és célszerű-e politikát bevinni egy humánus testületbe, — annak elbírálását nem az ő hájas fejére és elfagyusodott eszére, hanem a nagyközönség részrehajlatlan ítéletére és jóizlésére bízom. A goromba szóval és hangnemmél pedig tügyetlenség és izetlenség előhozakodni s pláne akkor és főkép annak akinek a sikkos teste még most sem bujt ki egészen a klumpából.

Zombor, 1913. évi július hó 22-én.

Masirevits Péter
őrpáncsnok.

Ime. A vidéken van még őszinteség. Ott az őrpáncsnok nem bókolja agyon a parancsnok urat, hanem kimondja róla, ami a szíven fekszik. Érzékenyebb kedélyű olvasóink kedvéért megjegyezzük, hogy a klumpa — fapapucs.

— **Rendelet a tankönyvekről.** A közoktatásügyi miniszterium elrendelte, hogy az új könyvek használatba vételéről a tantestületek még szeptemberben is kozhatnak határozatot. Ezzel tehát megengedte a miniszterium, hogy minden olyan tankönyv, amelynek engedélyezési eljárása folyamatba van s amelynek használatát az intézetek javaslatba hozták, tényleg használható is legyen, ha 1913. szeptember 1-ig az engedélyezés a hivatalos lapban megjelent. Megjegyzi azonban a miniszter, hogy a nevezett határidő után az új iskolaévben nem szabad használni olyan tankönyveket, amely akár első, akár újabb kiadásban nem engedélyeztetett, vagy csak szeptemberig nyert engedélyezést.

— **Augusztus 1.** Kezdődik a vadásziidény. Főszabadul a nagy tilalmi idő s augusztus 1-től már szabad foglyot löni. A fűrjezés és foglyászás legkellemesebb időszaka augusztus, amikor még a fegyverdurrogás nem riasztotta meg a mezők szárnyasait. Most még a foglyok bevárják a vadászt s egyenként kelnek szárnyra, később csapatokba verődve nagy riadalommal egyszerre kelnek föl s messze szállnak le, úgy hogp már nehezebb a megközelítésük s csak csapatokra lehet löni. Ugyancsak augusztus hó 15-én kezdődik meg a fácánra és nyulra is a vadászás.

— **Ki akar sofför lenni.** A belügyminiszter leiratot intézett Baja város törvényhatóságához, melyben értesíti, hogy augusztus 6-án Budapesten állami támogatás mellett sofförtanfolyam nyílik meg, amely szeptember 6-ig tart. Akik sofförök akarnak lenni jelentkezzenek a főkapitányi hivatalban.

— **Miniszteri biztosok a népiszkolákban.** A jövő évre a népiszkoláknál érdekes újítás fog életbe lépni. A hatodik osztályt végzett fiutanolókat külön vizsgáztatják egy külön miniszteri biztos jelenlétében, akit a miniszterium küld ki. A bizonyítványokat is ki kell adni minden hatodik osztályt végzett tanulóknak és ezt is a miniszteri biztos írja alá, mert egyébként a bizonyítvány nem érvényes. Ezen újításra, — amely törvény alakjában most terjesztették a parlament elé — azért van szükség, mert az új képviselőválasztási törvény értelmében a végbizonyítvány felmutatásával nyernek jogot a hat osztályt elvégzettek a választásra.

— **Fontos tényező** ragályos betegségek elkerülésére a szájüreg és a fogak rendszeres ápolása. Ma már általánosan tudott dolog, hogy minden fertőző betegség parányi baktériumok révén terjed el és ezek szaporodásához a szájüregben ahol romlott fog vagy gyökér is van kedvező talajul szolgál. A szájnak rendszeres tisztántartása és a fogak mechanikai tisztítása valamely jól bevált fogápolási szerrel, mint amilyen a Sarg féle Kalodont megedződik a foghas a fogak tiszták egészségesekek, fehérek maradnak és a betegséget elkerülhetjük mert a legújabb kutatások szerint a baktériumok okozzák pl. a torokgyulladás, gyomorbajokat stb. Nem lehet eléggé utalni azokra a káros következményekkel melyek a fogak ápolásának az emésztés anyyira fontos és nélkülözhetetlen szervének elhanyagolása folytán állanak elő. Előf. Förberg doktor Stockholm kimutatja, hogy 73% a caries betegeknek baját az elhanyagolt fogainak köszönhetette. A fogak rendszeres tisztítása minden étkezés után és lefekvés előtt egy jó, bevált és elismert szerrel, mint amilyen a Sarg-féle Kalodont nem ajánlható eléggé.

17554/1913. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bajai közokórháznál lemondás folytán üresedésbe jött és évi 1000 K fizetéssel javadalmazott kertészi állásra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 15-ik napjáig a polgármesteri kivatalhoz nyújtsák be.

Baja, 1913. évi július hó 24-én tartott tanácsülésből.

Polgármester h.
Erdélyi, főz.

HÁROM SZOBÁS UTCAI

LAKÁS

1741 JÓKAI-U. 14. SZ. ALATT

AZONNÁL KIADÓ.

Reggelizés előtt félpohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás gyomorbajoknak, székszorulásban szenvedőknek.

☛ **Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.** ☛

N y i l t t é r.*

A Pozsonyi Kereskedelmi és Jparkamara
nyilvános, három évfolyamu
Női Felső Kereskedelmi iskolája
POZSONYBAN.

Alapos szak/erü kereskedelmi képzettség. —
A harmadik évfolyamu sikeres befejezésével a
növéndékek érettségi bizonyítványt nyernek.

Internátus.

Értesítőt kívánatra küld: az igazgatóság.
POZSONY, BÉL MÁTYÁS-UTCA 13. SZÁM.

1752

Legjobb üdítő ital

A dugó egéssze
Ize tiszta,
szén-sava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felfrissíti

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

14538/1913. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Jakab
országos vásár

folyó évi asgusztus hó 14-é.ől bezárólag
augusztus hó 18-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 14-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1913. évi július hó 5-én.

A városi főkapitányságtól:

1573

Beé Ferenc, főkapitány.

18211/1913. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A városi középületek cserép és vaskályhái helyreállítási munkálatai biztosítása végett a városi gazdasági hivatalban folyó évi augusztus hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor árlejtés fog tartatni alulírottánál betekinthező költségvetés és feltételek mellett.

Baja, 1913. július hó 30.

Weisz Nándor
tanácsnok.

MEGJELENT!

és itt helyben minden hirlapárusítónál kapható a

FIDIBUSZ

legújabb száma

Ára 12 fillér.

Pacolin

Pacocreolin-PEARSON.

Egy erős hatású fertőtlenítőszer, különleges angol anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden házban és istállóban.

Allandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől.

Kérjük az állatorvos véleményét az istálló rendszeres fertőtlenítésének értéke felől!

Mindenütt kapható!

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól és kérjük határozottan

PACOLIN-PEARSON-t

csakis ilyen olmozott dobozokban.

Legolcsóbb fertőtlenítés!

Csak Pearson féle készítményt használjunk.

PACOLIN MEDOL CREOLIN

1 kg K 1:50 (rüh elleni szer) 100 gr 60 f, 1 kg K 2:40

Mindenütt kiltüntetve!

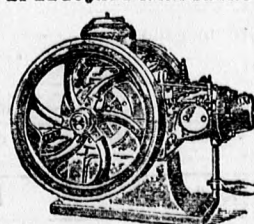
Utóbbi kiltüntetések: Arany érem és tiszteletdíj Turinban, Drozdában, Brüsszel, Rio de Janeiroban.

Használati utasítás és vélemények sok évi használat eredményeiről a lerakatnál kaphatók.

Raktár: Gyarmati Emil gyógyszerárban.

1710/II.

A VILÁGHÍR
ES LEGUJABB RENDSZERÜ

BOLINDER MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE

czégnél
Kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCA 17.

Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!

Jutányos árak!

Feltétlen jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Igmándi keserűviz

Azelrontott gyomrot 2-3 óra alatt tejesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 f.
Nagy üveg 60 f.

3

jóházból való fiu tanulólul felvétetik Kollár A. könyvkereskedésében, könyvnyomdájában és könyvkötészetében.

BIRÓ LAJOS, BÁRDI SÁNDOR
HERCZEG FERENC, KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS, KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-java írják
a legjobban szerkesztett, teljesen független legerterjedtebb és legnagyobb magyar

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermekek“
„Automobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerk: GAJARI ÖDÖN. Szerk.-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . K 28.—
Félévre . . . „ 14.—
Negyedévre. „ 7.—
Egy hónapra „ 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—00—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ-CIM:

Az Ujság kiadóhivatala.
Budapest, VII. Rákóczi-ut 54. sz.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán **10 fillér**

Baja városát érintő vonatok menetrendje. Érvényes 1913. évi május hó 1-től.

Oda						Szabadka—Baja—Bátaszék—Ujdombovár.						Vissza						
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.		
5416	5404	5406	5408	5002	5410	5415	5001	5403	5405	5407	5409	5415	5001	5403	5405	5407	5409	
I—III	I—III	I—III	I—III	I—II.	I—III	I—III	I—II.	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—II.	I—III	I—III	I—III	I—III	
1115	710	745			12-20 2-45 3-20	ind.								1-00	1-13	720	1000	545
505	1086	220	4-43	6-57	700	ind.						745	10-08	9-30	12-21	6-27	9-26	9-26
511	1044	228	4-50		706	ind.	Szabadka					739		9-24	12-15	6-21	9-20	9-20
516	1049	233	4-55		711		Szabadkai műtrágyagyár					733		9-18	12-09	6-16	9-16	9-16
521	1054	238	5-00		716		Horváltanyák 2. sz. őrház					728		9-13	12-04	6-10	9-10	9-10
526	1100	244	5-05		721		Kelebiai tanyák 3. sz. őrház					722		9-07	11-58	6-05	9-05	9-05
532	1108	251	5-12	7-15	727		Szabadkai tanyák 4. sz. őrház					716		9-02	11-52	5-59	9-00	9-00
539	1116	258	5-19		734		Csikeria					705		8-55	11-43	5-50	8-52	8-52
543	1121	303	5-24		738		Bácsalmási vöröserdő 8. sz. őrház					701		8-51	11-39	5-46	8-48	8-48
550	1128	310	5-31	7-28	745	érk.	Bácsalmási szállók					653	9-35	8-42	11-30	5-37	8-40	8-40
553		301			740	érk.	Bátaszék								12-00		8-50	8-50
351	1121				739	érk.	Kiskunhalas					648			3-30		8-55	8-55
558	1140	320	5-33	7-29	746	ind.	Regőce											
602	1145	325	5-36		750	ind.	Bátaszék					643	9-34	8-32	11-15	5-32	8-33	8-33
610	1154	334	5-44		758		Almás					639		8-28	11-11	5-28	8-29	8-29
622	1208	347	5-55	7-46	810		Óalmás					632		8-20	11-02	5-19	8-20	8-20
634	1217	359	6-07	7-58	822		Bácsbokod-Bácsborsód					621	9-16	8-10	10-51	5-09	8-10	8-10
640	1223	405	6-13		828		Mátéháza puszta					605		7-59	10-39	4-58	7-59	7-59
648	1231	413	6-20	8-10	836		Bajai szállók 24. sz. őrház					558		7-50	10-32	4-51	7-52	7-52
700	1241	488	6-22	8-15	851	érk.	Baja					550	8-51	7-42	10-24	4-43	7-44	7-44
708	1251	448	6-30		900	ind.	Baja					545	8-50	7-31	10-09	4-37	7-34	7-34
715	1259	456	6-37		907		Pörbölly felső megálló					536		7-22	10-00	4-28	7-25	7-25
724	110	507	6-46		916		Pörbölly					530		7-15	9-53	4-22	7-19	7-19
728	114	511	6-50	8-37	920		Alsónyék					520		7-03	9-42	4-12	7-09	7-09
	182		7-07	8-38	925	érk.	Bátaszék					516	8-26	6-59	9-38	4-08	7-05	7-05
	345		9-07	9-56	1102	ind.	Bátaszék							8-13	6-51	4-01	6-55	6-55
						érk.	Ujdombovár							6-50	4-46	2-25	5-24	5-24

Oda.				Baja—Zombor—Ujvidék.				Vissza.				Oda.				Baja—Bezdán—Zombor				Vissza.			
400	820	100	450	ind.	Baja			635	915	323	706	330	1236	503	ind.	Baja			656	1223	844		
411	830	110	500		Baja szállás város			627	908	315	658	339	1243	511		Baja szállás város			646	1214	835		
428	849	127	513		Vaskút			610	853	289	642	353	1256	525		Vodica			632	1200	821		
431	914	201	538		Gara			542	828	237	616	402	104	534		Bátmonostor			623	1151	812		
505	929	215	552	érk.	Regőce			515	808	217	553	424	121	601		Nagybaracska			601	1133	780		
509	939	216	557	ind.	Regőce			505	800	157	542	434	130	610		Csátalja			544	1120	727		
537	1010	239	627		Órszállás			447	744	140	525	448	143	623		Dávod			531	1107	714		
547	1020	248	637		Körtés 13. sz. őrház			426	725	117	505	511	206	647		Hercegszántó			517	1053	700		
555	1037	256	651		Gádor			416	718	110	458	521	216	657		Béreg			448	1024	631		
608	1049	307	704		Magyarut 16. sz. őrh.			350	701	1247	440	530	224	705		Küllőd			433	1014	621		
615	1056	314	711		Nenadics			342	655	1241	434	555	247	738		Bezdán			425	1001	608		
625	1105	323	720	érk.	Zombor			330	645	1230	423	611	302	754		Monostorszeg			355	926	533		
1031		717		érk.	Ujvidék				207	751		633	322	815		Elzaszállás			334	905	512		
214		1038			Belgrad				843	541		640	329	821	érk.	Zombor			326	857	505		

A Bajai Hirlap sport-melléklete.

A Bajai Sport Egyesület
által Baján, 1913. augusztus hó 3-án délelőtt
fél 11 órakor

USZÓ- VERSÉNY

rendeztetik a Sugovica kikötőjében a következő
programmal:

I.

50. m. gyermekverseny. (14 éven aluliaknak.)

Grosz II. Lajos
Deutsch Lajos
Steiner József
Berger Sándor
Schwarc Károly
Trapl Zoltán
Schleicher István
Lázár Lajos

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

II.

4×50 m. sprint staféta.

Bajai Sport Egyesület. I.

Koller K.
Boros G.
Kállay
Devich

Műgyetemi AFC.

Beleznay
Peterdy
Zsoldos
Ember

Szekszárdi SC.

Reichl
Potyondi
Dénes
Hivert

Bajai Sport Egyesület. II.

Gedra
Szilágyi
Koller M.
Szabó K.

Bonyhádi AC.

Schmetz
Hárs
Lehmann I.
Lehmann II.

Műgyetemi AFC.

Borovi
Zuna
Keresztes
Rimanóczy

Bajai Sport Egylet. III.

Deutsch
Pauk
Sebők,
Steiner.

Bajai Sport Egylet IV.

Berger,
Schwarcz,
Reitman,
Magyar.

Bajai Sport Egylet. V.

Szatmáry
Mamuzsics
Gárdonyi
Gros I.

Tartalék: Grosz II., Krausz I., Csupó János.

Zombori Sport Egylet.

Jámbor Béla
Ábrahám Dezső
Elefántovics István
Shaáry Gyula.

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

III.

**100 m. melluszás
a BSE. 1913. évi bajnokságáért.**

Kállay Ede,
Borovi Ferenc (MAFC.),
Fülöpp Imre,
Kurdi Lajos,
Regéczy M. (Aradi Toldi AC.),
Boros Iván,
Ember (MAFC.),
Shaáry Gyula (Zombor.)

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

IV.

50 m. junior gyorsuszás.

Koller K.,
Marossy József,
Jámbor Béla (Zombor.),
Szatmáry József,
Hivert (Szekszárd),
Pauk István,
Ábrahám Dezső (Zombor.)
Sebők Lajos,
Kurdi Lajos,
Lehmann (Bonyhád),
Csupó János,
Elefántovics István (Zombor.),
Steiner Oszkár,
Rimanóczy J. (MAFC.),
Magyar Lajos,
Krausz Imre.

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

V.

**100 m. gyorsuszás
a BSE. 1913. évi bajnokságáért.**

Koller K.
Dr. Beleznay L. (MAFC.)
Boros Géza
Regéczy M. (Aradi Toldi.)
Kosztá Jenő (Szegedi T. K.)
Gedra József
Rimanóczy (MAFC.)
Shaáry Gyula (Zombor.)

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

VI.

100 m. térelőny verseny.

Név	mp. h.
Marossy J.	5
Szatmáry	5
Grosz II. Lajos	0
Rimanóczy (MAFC),	28
Szabó Károly,	4
Deutsch Pál,	3
Pock József,	5
Grosz I. Dezső,	3
Pauk István,	4
Sebők Lajos,	5
Zuna (MAFC.),	15
Kurdi Lajos,	6
Shaáry Gyula (Zombor.),	16
Csupó János,	6
Steiner József,	2
Scheidl Károly,	7
Keresztes (MAFC.),	22
Berger Sándor,	5
Schwarcz K.,	6
Magyar Lajos,	7
Krausz Imre,	4
Reitmann Lajos,	3
Mamuzsics S.,	12
Szilágyi S.,	9
Majorcsics J.	6

VII.

**100 m. hátuszás
a BSE. 1913. évi bajnokságáért.**

Devich Dezső
Nozdroviczky Z.
Ember (MAFC.)

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

VIII.

50 méteres hölgyverseny.

Klauber Aranka
Takács Lilly (Szegedi T. K.)
Kovács Mancsi
Sárközi Margit
Wunderlich Józsa

I. .... II. ....

III. .... IV. ....

IX.

Térelőnyverseny döntője.

I. .... II. ....
 III. .... IV. ....
 V. .... VI. ....

X.

50 méteres ifjúsági verseny.

(17 éven aluliaknak)

Marossy J.
 Szathmáry I.
 Gedra J.
 Elefántovics István (Zombor)
 Pock József
 Pauck István

Jámor Béla (Zombor)
 Ábrahám Dezső (Zombor.)
 Sebők Lajos
 Kurdi Lajos
 Csupó János
 Steiner Oszkár
 Trapl Zoltán

Magyar Lajos
 Krausz Imre
 Reitman Lajos
 Hiverth (Szekszárd)
 Lehmann II. (Bonyhád)

XI.

4x50 m. vegyes staféta. (mell, hát, old. gyors)

Müegyetemi AFC. I.

Borovi
 Ember
 Belezna
 Peterdy

Bajai Sport Egyesület. I.

Boros I.
 Devich
 Boros G.
 Kállay

Müegyetemi AFC. II.

Zuna
 Keresztes
 Zsoldos
 Rimanóczy

Bajai Sport Egyesület. II.

Fülöpp
 Nozdroviczky
 Koller K.
 Gedra

I. .... II. ....
 III. .... IV. ....

XII.

50 m. ifjúsági verseny döntője.

I. .... II. ....
 III. .... IV. ....
 V. .... VI. ....

XIII.

Müugrást bemutatja: Dénes K. (MAFC.)

XIV.

Vizipóló. BSE—MAFC. között.

Délután vidékiekkel 2 futball- meccs.

Délután 3 órakor Budapest, Szeged, Szekszárd uszóiból alakult csapat ellen: B. S. E. II. — Délután 5 órakor a Szegedi T. K. Csillag csapata Bajai S. E. I. ellen.

Dijkiosztás este

8 órakor a Nemzeti Szállodában tartandó társasvacsora és táncestély közben lesz magtartva

BANKETT ala karte.

Nyári sportbál.

Megírták a helyi lapok, szétvitték a jó hirt az égszínké megihívók: ma este lesz az első nyári mulatság a Nemzeti-szállóban, természetesen a BSE. égisze alatt. Mondhatom igazán aktuális és az aranyifjúság várva várja. Mert nem tagadom, van más nyári szórakozás is jó is, szép is, de olyan amely vetekednék a maival az idei szezonban nem volt és nem lesz, kivéve ha a mi kedves mulattatónk a BSE. még egyet nem rendez, bár az igazat bevallva, ennél fényesebbet és sikerültebbnek ígérkezőt aligha. Meg is mondom miért?

Talán indiszkrét is vagyok, de mindegy. Utóvégre az igazságot minek titkolni? Márpedig az igazat áruolom el, amikor örömmel közlöm, hogy — tekintettel a bajai táncos iffuszág állítólagos közönyösségére — a »Müegyetemi Atletikai és Football Club« 25, mond huszonöt legkiválóbb atlétáját meghívta a BSE. ma esti táncestélyére. A sport lelkes bajnokai a szívélyes meghívást elfogadták és miután résztvesznek a délelőti uszó- és délutáni football versenyen, levetik a dresset és levetközve sportemberi minőségüket, átveszik a művész szerepét, a táncművészet terén fognak excellálni, mert ha már teljes egészében benne vagyok az indiszkrécióban elárulom azt is, hogy a meghívott csupa egyetemi hallgatókból álló illusztris csapat tagjai — ide figyeljetelek szőke, barna szép leányok, — egytől egyig válogatott jó táncosok. Többet nem mondok, azt hiszem ezzel mindent megmondtam.

Csak annyit jegyzek még fel, hogy a budapesti vendégeinken kívül még a távolabbi környékről is tekintélyes számban jelentették be jövetelüket a vidék ifjúságának egy női mint férfi képviselői. A BSE. örül legjobban, hogy a mai táncestély sikere így előre biztosítva van. A viszontlátásra este. Kívánunk mindenkinek jó mulatást!

(dsj.)

A Bajai Sport Egylet jubiláris uszóversenye.

Ha az idő is úgy akarja, oly keretekben fog a holnapi uszó verseny lejárni aminő a fővárosi nagy nemzetközi meetingeknél is ritkaságba megy. A müegyetemiek ma este 8 órakor érkeznek meg a pesti hajóval, hogy kipihenve állhassanak a vasárnapi verseny startjához. A vidékiek a holnap reggeli vonatokkal érkeznek meg közvetlenül a verseny kezdete előtt. Dénes Károly a müegyetemiek kiténő műugrója, ki jelenleg gépészmérnöki állást tölt be Aradon, biztosra ígerte lejövetelét. Műugró állvány hiányában valamelyik, a pályát körülvevő uszályhajó kormányházának fedelére erősített műugródeszkáról fogja végzni mesés ugrásait.

A szereplőkhöz méltó díjazásról gondcsokodott társadalmunk vezető tagjai által felajánlott szép díjakon kívül Tománovics Györgyné urasszony gyönyörű ajándéka (100 m. gyorsuszas bajnoksága) szerepel a díjak közt, amelynek győztese valószínűleg dr. Belezna László a múlt vasárnapi Király-díj győztese lesz. Az uszóverseny d. e. 10 órakor kezdődik és a megtekintésre 1 koronás ülő, 50 filléres álló és 20 filléres diákjegy jogosítanak. A versenyprogramm ügyes lebonyolítását dr. Donáth Leó a (MAFC) személye garantálja. A vizipóló mérkőzést a Müegyetem és a Müegyetem BSE. kombinált csapata közt szintén ő fogja vezetni.

Délután 5 órakor kezdődik a SzTK—BSE. futballmérkőzése, mely revanche jelleggel bír.

A táncestély este 9 órakor veszi kezdetét. A Müegyetemiek, a vidékiek és a helyi intelligenciának reméljük tömeges részvétele mellett, mely alkalommal az érmek és a tiszteletdíjak kiosztása is sorra kerül a védnökök és az elnökség közreműködése mellett. Ajánlatos volna ha a körülmények tekintetbevételével a hölgyközönség és a megjelenő fiatal emberek az estélyi ruhákat lehetőleg mellőzzék.

D. D.

APRÓ HIREK.

Egész napra mindenüvé szóló belépő-jegy 3 korona.

x Az uszóverseny s a táncestély védnökei: Allaga Ottó, dr. Boros József és neje, Erdélyi Gyula és neje, dr. Koller Imre és neje, Somogyi Emil és neje, Tománovics György és neje, amely körülmény már maga is biztosíték arra, hogy az uszóverseny s a táncestély méltó keretekben fog lezajlani.

x Az uszók figyelmébe. Az uszók az uszóversenyben vetkőzhetnek; mindenki jegyét megfizeti és a nyugtázott összeget a BSE. pénztára visszatéríti.

x Belépő díjak. Délelőtt az uszóversenyen ülőhely 1—K., állóhely 60 f., diákjegy 20 f. — Délután a sporttelepen tribün 1 kor., jobbal ülő 60 fill., álló 40 fill., diák 20 fill. — Este: személyjegy 2 kor., családjegy 5 kor. — Tutajra belépő jegy 10 kor.

x A vasárnapi uszóverseny az időjárásra való tekintet nélkül meg lesz tartva. Ez uton újból felhívjuk a közönséget, hogy az uszóverseny pont 10 órakor kezdődik a hid és az uszoda között elterülő, fenyőkkel bekerített 50 m. pályán. A fenyőkön kívül a D.D.S.G. uszályai fogják határolni a pályát.

x Kuglizóverseny egész délután a sporttelepen. Egy báca 20 fillér. 1 díj 15 kor., 2 díj 10 kor., 3 díj 5 kor., 4 díj 3 kor., 5 díj 2 kor., 6—10 díj 1 kor.

x Jegyek előre válthatók vasárnap délig Lukács V. dohánytőzsdéjében kedvezményes áron u. m.: estélyi személyjegy 1-60 kor., családjegy 4 kor.

x Akik meghívókat még nem kaptak, forouljanak dr. Mőder Gézához, mert a meghívó kívánatra előmutatandó.